

Voorstel wijziging Gedragscode Geneesmiddelenreclame per 1 januari 2018

Rood is toegevoegde tekst

Paars is verwijderde tekst

Toelichting artikel 6.3.5 – Onderzoek waarbij geneesmiddelen zijn betrokken

Daar waar een erkende onafhankelijke instantie een onderzoek heeft beoordeeld op basis van de relevante bepalingen uit de WMO of het Normenkader niet-WMO-plichtig geneesmiddelenonderzoek (zie <http://nwmostudies.nl>) gaat het niet aan om als CGR nogmaals dit onderzoek inhoudelijk te beoordelen op doelstellingen, deugdelijkheid en opzet. De beoordeling onder de WMO en Normenkader niet-WMO-plichtig geneesmiddelenonderzoek voorzien in hun eigen toezicht en mogelijkheden van bezwaar en beroep. Indien onderzoek door een erkende (medisch-ethische) toetsingscommissie positief is beoordeeld, mag ervan worden uitgegaan dat het kennelijke doel het voorschrijven, ter hand stellen of gebruik van een geneesmiddel te bevorderen, ontbreekt, waarbij de op geld waardeerbare vergoeding aan de onderzoeker(s) of instelling met inachtneming van artikelen 6.3.2 tot en met 6.3.4 van de Gedragscode, in redelijke verhouding staat tot de te verrichten werkzaamheden. Zie Nieuwsbrief 2016/3. **Dit geldt op grond van art. 6.5.2 ook indien een of meerdere vergunninghouder(s) optreden als sponsor van een dergelijk onderzoek. Zie Nieuwsbrief 2017/5.**

Voor de overige onderzoeken waarbij geneesmiddelen zijn betrokken, die niet vallen onder de reikwijdte van de WMO of het Normenkader niet-WMO-plichtig geneesmiddelenonderzoek, zoals marktonderzoek naar de positie en mogelijkheden voor gebruik van een geneesmiddel, gelden de bepalingen van de Gedragscode onverkort.

Artikel 6.5.2 komt te luiden:

Uitgezonderde activiteiten

Sponsoring van de volgende activiteiten is uitgezonderd van deze paragraaf:

- a. sponsoring van gastvrijheid bij samenkomsten;**
- b. sponsoring van wetenschappelijk onderzoek dat valt onder de reikwijdte van de Wet medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen (WMO) of het Normenkader niet-WMO-plichtig geneesmiddelenonderzoek en uit dien hoofde voldoet aan de maatstaven van wetenschappelijke kwaliteit, objectiviteit en integriteit.**

Toelichting artikel 6.5.2 – ~~sponsoring van samenkomsten~~ **uitgezonderde activiteiten**

Paragraaf 6.5 is niet van toepassing op de sponsoring door vergunninghouders van samenkomsten voor beroepsbeoefenaren (congressen, symposia, etc.). Deze vorm van sponsoring is geregeld in het kader van paragraaf 6.4 van de Gedragscode (artikel 6.4.4). **Daarnaast is de Gedragscode niet van toepassing op onderzoek dat positief is beoordeeld door een daarvoor erkende toetsingscommissie op grond van de Wet medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen (WMO) of het Normenkader voor gesponsord niet-WMO-plichtig geneesmiddelenonderzoek. Dan**

kan ervan worden uitgegaan dat het onderzoek voldoet aan de maatstaven van wetenschappelijke kwaliteit, objectiviteit en integriteit. Dit geldt op grond van art. 6.3.5 ook indien een vergunninghouder optreedt als opdrachtgever van een dergelijk onderzoek. Zie Nieuwsbrief 2017/5.

Transparantieregels:

Toelichting artikel 7.2.1 – Financiële relatie

De gedragsregels zien op financiële relaties tussen vergunninghouders enerzijds en beroepsbeoefenaren respectievelijk patiëntenorganisaties anderzijds. Het gaat hierbij om (de betrokkenheid van) in Nederland praktiserende beroepsbeoefenaren die in het BIG-register zijn ingeschreven respectievelijk in Nederland gevestigde patiëntenorganisaties.

Onder financiële relatie wordt verstaan het direct of indirect verstrekken van een financiële of op geld waardeerbare vergoeding door een vergunninghouder aan een in Nederland praktiserende beroepsbeoefenaar respectievelijk in Nederland gevestigde patiëntenorganisatie. De openbaarmaking betreft de volgende financiële relaties die voortvloeien uit de navolgende overeenkomsten:

- a. Dienstverleningsovereenkomsten tussen vergunninghouders en beroepsbeoefenaren (overeenkomstig artikel 6.3.2);
- b. Overeenkomsten op basis waarvan een vergunninghouder gastvrijheidskosten vergoedt aan of voor zijn rekening neemt voor een beroepsbeoefenaar (overeenkomstig 6.4.6 onder 3 en 6.4.8 onder 2);¹
- c. Sponsoringsovereenkomsten tussen vergunninghouders en beroepsbeoefenaren (beperkt tot de onkosten van proefschriften), samenwerkingsverbanden van beroepsbeoefenaren en/of instellingen waar beroepsbeoefenaren in participeren dan wel werkzaam zijn ~~en/of een derde partij~~ (overeenkomstig artikel 6.4.4, alsmede artikel 6.5.6);
- d. Sponsorovereenkomsten tussen vergunninghouders en patiëntenorganisaties (overeenkomstig artikel 6.6.3).²

Het gaat bij de financiële relatie over de feitelijke samenwerking tussen de vergunninghouder en de beroepsbeoefenaar respectievelijk patiëntenorganisatie en niet over de feitelijke betaling aan de contractspartij. Zo kunnen de vergoedingen niet rechtstreeks door (op naam van) de vergunninghouder worden verstrekt, maar in opdracht van een vergunninghouder door een andere rechtspersoon die buiten de definitie van vergunninghouder valt. Een dergelijke relatie wordt geacht te zijn aangegaan door de vergunninghouder.

Andersom kan de betaling voor een dienstverlening plaatsvinden aan een ander dan de beroepsbeoefenaar – bijvoorbeeld aan het ziekenhuis waar de beroepsbeoefenaar werkt – waarbij de beroepsbeoefenaar wel feitelijk werkzaamheden verricht. Indien in geval van een dienstverleningsovereenkomst met een ziekenhuis de feitelijke werkzaamheden kunnen worden toegeschreven aan een beroepsbeoefenaar, dan dient het honorarium voor deze werkzaamheden te worden geopenbaard op naam van deze beroepsbeoefenaar, ook al vindt de betaling plaats aan het ziekenhuis (artikel 7.2.2 onderdeel d). In geval van een sponsorovereenkomst met een samenwerkingsverband van beroepsbeoefenaren, een zorginstelling waarin beroepsbeoefenaren participeren of werkzaam zijn of een

¹ Deze categorie is ingevoerd per 1 januari 2015.

² Deze categorie is ingevoerd per 1 januari 2015.

andere derde partij (zoals een congresorganisatie), zal de openbaarmaking van deze sponsoring in beginsel plaatsvinden op naam van het samenwerkingsverband ~~of de zorginstelling of de andere derde partij~~. Echter, als met (een deel van) het sponsorgeld diensten van beroepsbeoefenaren worden afgenomen of beroepsbeoefenaren individuele reis- en/of overnachtingskosten krijgen vergoed en dit ~~bij de vergunninghouder aan de beroepsbeoefenaar die de diensten verricht of de gastvrijheidskosten ontvangt bekend is kan worden toegeschreven (hetgeen wordt aangenomen als de vergunninghouder optreedt als enige sponsor)~~, dan dienen de betalingen voor deze diensten respectievelijk onkosten te worden geopenbaard op naam van de betrokken beroepsbeoefenaren. Het eventuele restant van de vergoeding dient dan plaats te vinden op naam van het samenwerkingsverband ~~of de zorginstelling of de andere derde partij~~. ~~Zie verder Nieuwsbrief nr. 4, 2016.~~

Betalingen aan een samenwerkingsverband, zorginstelling of andere derde partij ten behoeve van diensten van of gastvrijheidskosten voor een beroepsbeoefenaar, kunnen aan de beroepsbeoefenaar worden toegeschreven op het moment dat de vergunninghouder optreedt als enige externe financier en het aandeel van de vergunninghouder in de totale kosten van de activiteit een drempel van 50% overschrijdt. In het bijzondere geval van dubbelblind marktonderzoek, heeft de vergunninghouder geen invloed op welke beroepsbeoefenaren worden uitgenodigd om deel te nemen en ook de beroepsbeoefenaren weten niet wie de feitelijke opdrachtgever van het marktonderzoek is. In dat geval kunnen de werkzaamheden niet aan de betrokken beroepsbeoefenaren worden toegeschreven, ook al treedt de vergunninghouder op als enige opdrachtgever. Zie verder Nieuwsbrief 2017/5.

~~De financiële relatie die is aangegaan met een derde partij moet worden gemeld als (indirect) sprake is van een overeenkomst met een of meer in Nederland praktiserende beroepsbeoefenaren die op grond van de Gedragscode schriftelijk dient te worden aangegaan (artikel 7.2.1, onderdelen a tot en met d).~~ Een dienstverleningsovereenkomst met een marktonderzoeksbureau waarbij artsen worden ingeschakeld om eenmalig een eenvoudig vragenformulier in te vullen, valt buiten de scope van de transparantieregels omdat deze niet schriftelijk hoeven te worden vastgelegd (artikel 6.3.2 tweede alinea). Verder dient er betrokkenheid te zijn van in Nederland praktiserende beroepsbeoefenaren. In geval sponsoring plaatsvindt aan een internationale wetenschappelijke vereniging waarin ook in Nederland praktiserende beroepsbeoefenaren participeren, is alleen sprake van een financiële relatie indien een of meer in Nederland praktiserende beroepsbeoefenaren gezamenlijk meer dan 25% belang hebben in het kapitaal of meer dan 25% van de stemrechten kunnen uitoefenen dan wel meer dan 25% begunstigde zijn van het vermogen van de rechtspersoon (overeenkomstig de zogenaamde UBO regeling van de Belastingdienst). Bij een kleiner percentage is geen sprake van een uiteindelijke begunstiging van in Nederland praktiserende beroepsbeoefenaren en kan openbaarmaking van de betrokken sponsoring achterwege blijven. De vestigingsplaats van de internationale vereniging is niet doorslaggevend.

Artikel 7.2.2 komt te luiden:

Openbaarmaking   Indien het totale bedrag uit hoofde van een of meerdere financiële relaties tussen een vergunninghouder en een beroepsbeoefenaar, samenwerkingsverband en/of instelling ~~en/of een andere derde partij~~ respectievelijk een patiëntenorganisatie hoger is dan € 500,- per kalenderjaar,

wordt met betrekking tot de betrokken financiële relatie(s) door partijen eens per jaar binnen 3 maanden volgend op het kalenderjaar waarop tussen partijen de relatie(s) ten uitvoer is/zijn gebracht, het volgende openbaar gemaakt:

- a. de aard van de overeenkomst overeenkomstig de door de CGR vastgestelde selectietabel en het kalenderjaar waarin de overeenkomst is uitgevoerd, en
- b. de naam en het vestigingsadres en/of KvK-nummer van de vergunninghouder, en
- c. voor zover de dienstverleningsovereenkomst als bedoeld in artikel 7.2.1 onder a kan worden toegeschreven aan een beroepsbeoefenaar:
de persoonsgegevens (naam, specialisatie en woonplaats) van de beroepsbeoefenaar die feitelijk de diensten heeft uitgevoerd (ongeacht of deze beroepsbeoefenaar ook de uiteindelijke begunstigde is van de betaalde bedragen) en per dienstverleningsovereenkomst het totaalbedrag van het aan deze beroepsbeoefenaar toegerekende honorarium, alsmede, indien van toepassing, als een afzonderlijke financiële relatie, het totaal aan de beroepsbeoefenaar toegerekende onkostenvergoedingen; en
- d. voor zover de dienstverleningsovereenkomst als bedoeld in artikel 7.2.1 onder a is afgesloten met een samenwerkingsverband of instelling ~~en/of de andere derde partij~~ en de werkzaamheden niet kunnen worden toegeschreven aan (een) bepaalde beroepsbeoefena(a)r(en):
de gegevens (naam, vestigingsadres en/of KvK-nummer) van het samenwerkingsverband en/of instelling ~~en/of de andere derde partij~~, en het hieraan per dienstverleningsovereenkomst betaalde totaalbedrag aan honoraria, mits deze honoraria niet al zijn gemeld op grond van onderdeel c van dit artikel, alsmede, indien van toepassing, als een afzonderlijke financiële relatie, het totaal aan betaalde onkostenvergoedingen; en
- e. voor de categorie overeenkomsten als bedoeld in artikel 7.2.1 onder b:
de persoonsgegevens (naam, specialisatie en woonplaats) van de beroepsbeoefenaar en per samenkomst het totaalbedrag aan vergoede respectievelijk voor rekening van de vergunninghouder genomen gastvrijheidskosten; en
- f. voor zover de sponsoringsovereenkomst als bedoeld in artikel 7.2.1 onder c is overeengekomen met een beroepsbeoefenaar ter ondersteuning van zijn proefschrift:
de persoonsgegevens (naam, specialisatie en woonplaats) van de beroepsbeoefenaar waarmee de financiële relatie bestond, alsmede de hieraan betaalde gelden; en
- g. voor zover de sponsoringsovereenkomst als bedoeld in artikel 7.2.1 onder c is overeengekomen met een

- samenwerkingsverband of een instelling of een andere derde partij:
de gegevens (naam, vestigingsadres en/of KvK-nummer) van het samenwerkingsverband ~~of de instelling of de andere derde partij~~ waarmee de financiële relatie bestond, alsmede per sponsorovereenkomst de hieraan betaalde gelden, waarbij de binnen de sponsorovereenkomst aan een beroepsbeoefenaar toegeschreven bedragen uit hoofde van onderdelen c en e van dit artikel volgens die onderdelen op naam van de beroepsbeoefenaar worden openbaar gemaakt en in mindering worden gebracht op het totaalbedrag van de betrokken sponsorovereenkomst dat op naam van het samenwerkingsverband ~~of de instelling of de andere derde partij~~ wordt openbaar gemaakt; en
- h. voor de categorie overeenkomsten als bedoeld in artikel 7.2.1 onder d:
de gegevens (naam, vestigingsadres en/of KvK-nummer) van de patiëntenorganisatie die is ondersteund, alsmede de per overeenkomst hieraan betaalde gelden (in geld of in natura).

Toelichting artikel 7.2.2 - Openbaarmaking

In dit artikel wordt bepaald welke gegevens openbaar dienen te worden gemaakt en door wie (hierna: de openbaarmaker). Hierbij zijn naast het evidente belang van transparantie, proportionaliteit en het voorkomen van onnodige administratieve en organisatorische lasten als uitgangspunt genomen.

Openbaarmaking betreft de volgende gegevens:

- a. Naam van de ontvanger:
Voor dienstverleningsovereenkomsten als bedoeld in artikel 7.2.1 sub a: de persoonsgegevens (uitgangspunt is het BIG-nummer³, op basis waarvan naam, specialisatie en woonplaats worden geopenbaard) van de beroepsbeoefenaar die feitelijk de diensten heeft uitgevoerd (ongeacht of deze beroepsbeoefenaar ook de uiteindelijke begunstigde is van de betaalde bedragen).
Indien de dienstverleningsovereenkomst is aangegaan met een samenwerkingsverband of instelling ~~of andere derde partij~~, worden de gegevens (uitgangspunt is het KvK-nummer, op basis waarvan de naam en het vestigingsadres worden geopenbaard) van het samenwerkingsverband/instelling ~~/derde partij~~ openbaar gemaakt, tenzij de dienstverlening kan worden toegeschreven aan een beroepsbeoefenaar die feitelijk de diensten heeft uitgevoerd en de dienstverlening op naam van deze beroepsbeoefenaar is gemeld.; en
- b. Voor overeenkomsten als bedoeld in artikel 7.2.1 sub b: de persoonsgegevens (uitgangspunt is het BIG-nummer⁴, op basis waarvan naam, specialisatie en woonplaats worden geopenbaard) van de beroepsbeoefenaar die de (kosten voor) gastvrijheid heeft ontvangen.⁵
Voor sponsoringsovereenkomsten als bedoeld in artikel 7.2.1 sub c: de gegevens

³ Op grond van het Registratiebesluit BIG, artikel 8a.

⁴ Op grond van het Registratiebesluit BIG, artikel 8a.

⁵ Deze verplichting geldt per 1 januari 2015.

(uitgangspunt is het KvK-nummer, op basis waarvan de naam en het vestigingsadres worden geopenbaard) van het samenwerkingsverband of de instelling ~~of de andere derde partij~~ waarmee de financiële relatie bestaat. Indien het sponsoring van de onkosten van een proefschrift betreft aan een beroepsbeoefenaar als bedoeld in artikel 6.5.3 onder a: de persoonsgegevens (uitgangspunt is het BIG-nummer⁶, op basis waarvan naam, specialisatie en woonplaats worden geopenbaard) van de beroepsbeoefenaar.⁷
Voor sponsoringovereenkomsten als bedoeld in artikel 7.2.1 sub d: de gegevens (uitgangspunt is het KvK-nummer, op basis waarvan de naam en het vestigingsadres worden geopenbaard) van de patiëntenorganisatie waarmee de financiële relatie bestaat.

- b. De naam en het vestigingsadres van de sponsor/vergunninghouder.
 c. De aard van de overeenkomst. Ten behoeve van een gestandaardiseerde openbaarmaking in het centrale register, zijn de overeenkomsten ingedeeld naar aard in de navolgende selectietabel:

Dienstverlening consultancy	~~Algemene individuele advieswerkzaamheden, waaronder ook het in opdracht schrijven van artikel/ wetenschappelijke verhandeling~~
Dienstverlening adviesraad	~~Deelname aan een adviesraad, zijnde een samenkomst van beroepsbeoefenaren waarin deze de betrokken onderneming van advies voorzien~~
Dienstverlening spreker	~~Optreden als spreker/geven presentatie~~
Dienstverlening overig	~~Andere vormen van dienstverlening die niet worden gedekt door een van de andere categorieën~~
Dienstverlening honorarium ⁸	Het honorarium dat is vergoed voor geleverde diensten voor bijv. consultancy werkzaamheden, deelname aan adviesraden of het optreden als spreker.
Dienstverlening onkosten ⁹	De gemaakte (on)kosten die naast het honorarium voor de geleverde diensten zijn vergoed of voor rekening van de vergunninghouder zijn genomen (artikel 6.3.3 onder a)
Sponsoring samenkomst	Sponsoring van een samenkomst waarbij de organisator niet een vergunninghouder is (sponsoring als bedoeld in artikel 6.4.4)
Sponsoring project	Sponsoring van innovatieve en/of kwaliteitsverbeterende activiteiten die een directe of indirecte verbetering van zorg aan patiënten of de bevordering van de medische wetenschap ten doel hebben en niet (volledig) op andere reguliere wijze worden gefinancierd en sponsoring van de onkosten van een proefschrift (sponsoring waarop

⁶ Op grond van het Registratiebesluit BIG, artikel 8a.

⁷ Deze verplichting geldt per 1 januari 2015.

⁸ Deze categorie is ingevoerd per 1 januari 2018 en betreft een samenvoeging van verschillende overeenkomsttypen voor de honorariumcomponent van dienstverlening.

⁹ Deze categorie is ingevoerd per 1 januari 2015.

	paragraaf 6.5 respectievelijk 6.6 van toepassing is)
Vergoeding gastvrijheid ¹⁰	De vergoeding van reis-, verblijf- en inschrijvingskosten van een samenkomst (artikel 6.4.3)

d. Het bedrag in hele euro's.

Voor de individuele beroepsbeoefenaar betreft dit de totaalbedragen aan honorarium exclusief BTW (artikel 6.3.3 onder b) enerzijds en vergoede onkostenvergoedingen inclusief BTW (uit hoofde van artikel 6.3.3 onder a respectievelijk artikel 6.4.3) anderzijds, voor zover het totaal hiervan per vergunninghouder in het betreffende kalenderjaar hoger is dan € 500,-. **In het geval van onkosten en gastvrijheidskosten mag de melding zich beperken tot een forfaitair vastgesteld bedrag, mits er redelijkerwijs vanuit kan worden gegaan dat de daadwerkelijke vergoeding niet meer dan 15% afwijkt van het forfaitair vastgestelde bedrag. Zie Nieuwsbrief 2017/5.**

Voor samenwerkingsverbanden en/of instellingen ~~en/of andere derde partijen~~ betreft dit totaalbedragen voor dienstverlening (waar mogelijk uitgesplitst in honoraria en onkosten) die niet kan worden toegerekend aan een beroepsbeoefenaar die feitelijk de diensten uitvoert of voor sponsoring (inclusief BTW), voor zover het totaal hiervan per vergunninghouder in het betreffende kalenderjaar hoger is dan € 500,-.

e. Het kalenderjaar waar de betrokken overeenkomst op ziet.

De openbaarmaking gebeurt achteraf (~~aan het begin van halverwege~~ het kalenderjaar over het voorgaande kalenderjaar) en geldt vervolgens voor drie jaar. Na drie jaar zullen de gegevens weer worden verwijderd.

Er geldt een meldgrens van € 500,- voor het totaal aan financiële relaties die een vergunninghouder in een kalender jaar heeft met een bepaalde beroepsbeoefenaar, samenwerkingsverband van beroepsbeoefenaren, instelling waarin beroepsbeoefenaren participeren dan wel werkzaam zijn, ~~andere derde partij~~ en/of patiëntenorganisatie. Deze grens sluit aan bij het hetgeen de toenmalige Raad voor de Volksgezondheid en Zorg in 2008 in haar rapport "Farmaceutische industrie en geneesmiddelengebruik, evenwicht tussen publiek en bedrijfsbelang" heeft geadviseerd. Verder wordt met deze grens recht gedaan aan het proportionaliteitsbeginsel vanuit het oogpunt van privacybescherming van de betrokken beroepsbeoefenaren en tussen de administratieve lasten die de gedragsregels meebrengen enerzijds en het belang van openbaring van financiële relaties anderzijds. Deze grens wil overigens niet zeggen dat geen melding kan plaatsvinden van financiële relaties die een geringere waarde vertegenwoordigen. Daarnaast kan een beroepsbeoefenaar financiële relaties melden die hij heeft met leveranciers van andere zorgproducten dan geneesmiddelen, zoals medische hulpmiddelen.

Toelichting artikel 7.2.3 – Schriftelijke vastlegging

Transparantie vormt het doel van onderhavige gedragsregels. Teneinde transparantie te kunnen realiseren, dienen verplichtingen tussen partijen schriftelijk te worden vastgelegd en dienen in de overeenkomsten nadere bepalingen ten aanzien van transparantie opgenomen te worden. In dit artikel zijn de voorwaarden verder uitgewerkt. Zo zal in de overeenkomst moeten worden geregeld op welke wijze de

¹⁰ Deze categorie is ingevoerd per 1 januari 2015.

financiële relatie openbaar zal worden gemaakt en welke partij bij de overeenkomst deze verantwoordelijkheid op zich neemt. De CGR heeft daarvoor een aantal modelbepalingen geformuleerd. Partijen kunnen desgewenst gebruik maken van deze modelbepalingen. Het gebruik van de modelbepalingen is dus niet verplicht.

In de betrokken overeenkomsten tussen partijen zal moeten worden bepaald wie zorg draagt voor openbaarmaking van welke gegevens. Openbaarmaking dient in principe te geschieden binnen ~~36~~ maanden volgend op het kalenderjaar waarop tussen partijen de financiële relatie is ontstaan. Gezien de verplichting van de vergunninghouder om per beroepsbeoefenaar, samenwerkingsverband van beroepsbeoefenaren en/of instelling waarin beroepsbeoefenaren participeren dan wel werkzaam zijn (respectievelijk ~~andere-derde-partij-en~~ patiëntenorganisatie), een jaaroverzicht van de financiële relaties ter beschikking te stellen (zie artikel 7.2.6), is ervoor gekozen dat zij deze gegevens collectief zullen aanbieden aan het centrale register en het uitgangspunt vormen voor openbaarmaking. Voor financiële relaties die niet op deze wijze aan het centrale register worden aangeboden, bijvoorbeeld omdat de betrokken vergunninghouder in het buitenland is gevestigd, rust de verplichting tot openbaarmaking in elk geval op de beroepsbeoefenaar, het samenwerkingsverband van beroepsbeoefenaren en/of de instelling waarin beroepsbeoefenaren participeren dan wel werkzaam zijn.

Artikel 7.2.6 wordt als volgt gewijzigd:

Jaaroverzicht	De vergunninghouder zal ervoor zorgdragen dat iedere beroepsbeoefenaar, samenwerkingsverband en/of instelling ~~en/of andere-derde-partij~~ , respectievelijk iedere patiëntenorganisatie, waarmee een financiële relatie is overeengekomen, binnen drie maanden na het kalenderjaar een jaaroverzicht ter beschikking wordt gesteld van de conform artikel 7.2.2 openbaar te maken c.q. openbaar gemaakte gegevens.
---------------	---

Toelichting artikel 7.2.6 – Verstrekken van een jaaroverzicht door de vergunninghouder

Deze gedragsregels stellen geen specifieke eisen aan de opzet van het jaaroverzicht omdat deze mede bepaald zal worden door de inrichting van de administratieve organisatie van iedere individuele vergunninghouder en het centrale register. Het centrale register van de Stichting Transparantieregister Zorg is zo ingericht dat het jaaroverzicht digitaal aan de betrokken beroepsbeoefenaren, samenwerkingsverbanden van beroepsbeoefenaren en instellingen waarin beroepsbeoefenaren participeren of werkzaam zijn respectievelijk ~~andere-derde partijen-en~~ patiëntenorganisaties, ter beschikking wordt gesteld alvorens de gegevens door een ieder kunnen worden geraadpleegd.